

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za ostanila plačuje se od tiskarne petkrat po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Ravnopravnost pri graškem nadsodišču.

Najvišje sodišče je govorilo in sicer točno tako, kakor smo pričakovali, da se zgodi. Najvišje sodišče je spoznalo, da je graško nadsodišče kršilo pravico in zakone, ko je proglasilo nemščino za svoj jedini službeni jezik in zabranilo slovenskim strankam in njihovim zastopnikom, posluževati se privzkljenih obravnavah svojega jezika, ter je s tem pripoznalo, da se mora pri graškem nadsodišču o slovenskih pravnih stvareh razpravljati v slovenskem jeziku.

Ta razsodba najvišjega sodišča ni mogla nikogar presenetiti. Stvar je — kakor smo opetovano in temeljito dokazali v zadnjih naših člankih — popolnoma jasna in naša pravica do ravnopravnosti tudi pri graškem nadsodišču tako očitna in tako krepko podprta, da nemški časopisi proti nji ne morejo navesti ne jednega stvarnega argumenta, ampak presojajo vso zadevo zgolj s svojega strankarsko-političnega stališča.

Nemški nacionalci so zaradi te tako naravne, tako ob sebi umevne razsodbe zagnali silen hrup in dolže vlado, da hoče graško nadsodišče posloveniti. S tem, da se pod to nadsodišče spadajočemu slovenskemu prebivalstvu prizna tudi za ustne obravnave tista pravica, katera mu gre za pismeno razpravljanje, s tem se nadsodišče „slovenizira!“ Tako izvajanje ni resno in mora pri vseh razsodnih ljudeh nemške nacionalce samo osmešiti.

Sicer pa je logika teh nemških nacionalcev res čudovita. V isti sapi, ko se upirajo ustanovitvi nadsodišča v Ljubljani, kriče radi „poslovenjenja“ graškega nadsodišča. Ako nemškim nacionalcem ni všeč, da se bo pri nadsodišču v Gradcu v prihodnje razpravljalo tudi v slovenskem jeziku, da se bo v ozidju tega „najbolj nemškega mesta“ glasila slovenska beseda, pridejo temu lahko v okom. Mi jim radi prepustimo Gradec in vse Ledenice, kar jih je pri nadsodišču, ako nam pomorejo do nadsodišča v Ljubljani. Ako bi bilo Nemcem za varstvo

narodnega značaja mesta Gradca, za to, da ne pridejo slovenski višjesodni svetniki k ondotnemu nadsodišču, potem bi morali podpirati naša prizadevanja, da se v Ljubljani ustanovi nadsodišče, ali da se vsaj ustanové v Ljubljani od graškega nadsodišča delegirani senati, katerim bi bile odkazane vse slovenske pravne stvari.

Toda nemški nacionalci ne vedo ne jednega ne drugega. Nadsodišču v Ljubljani, oziroma delegiranju slovenskih senatov se upirajo prav tako, kakor ravnopravnosti pri graškem nadsodišču, ker jim je samo na tem, da nam prikrajšajo naše narodne pravice, in da utesné veljavo slovenskega jezika v uradih, kakor delujejo sploh na to, da bi imeli nemški jeziki v naši državni polovici samo toliko pravic, kakor jih ima danščina ali poljščina v Nemčiji, rumunski ali slovaški jezik na Ogerskem. S stranko, katera ima take smotre, ki lasti Nemcem predprave „Herrenvolka“, Slovane pa smatra za njihove sužnje, s tako stranko je izključeno vsako porazumljenje in mora odločiti samo boj.

„Tagespošta“ se je postavila na stališče, da se graškemu nadsodišču ni treba ukloniti razsodbi najvišjega sodišča in mu svetuje, naj ne odneha, naj slej kakor prej zabranjuje slovenske razprave ter prepušča slovenskim strankam in njihovim zastopnikom, da se v vsakem posameznem slučaju pritožijo na najvišje sodišče. „Tagespošta“ sčuje torej nadsodišče naravnost v obstrukcijo, in mu prigovarja, naj po najvišjem sodišču obsojeno kršenje pravice in zakonov nadaljuje.

Z ozirom na tesne zveze mej „Tagespošto“ in nekaterimi višjesodnimi funkcionarji je mogoče, da je ta nasvet inspiriran, in je tudi mogoče, da bodo višjesodni svetniki tako neslani, da se po njem ravnajo, dasi bi bil to škandalozen slučaj, in dasi bi bil to naravnost poskus, cdreči izvrševanje uradne dolžnosti.

Tudi te eventualnosti se ne bojimo. V slučaju, da bi graško nadsodišče kaj takega poskusilo, bi morala vlada vzeti graške višjesodne svetnike kar po vrsti na rešeto in prepričani smo, da bi

marsikateri skozi padel, kajti v tem slučaju bi sodniki ne bili več sodniki, ampak politiki, ki spadajo k večjemu v redakcijo graške „Tagespošte“, dočim bi bila dolžnost slovenskih odvetnikov, da zavračajo klin s klinom in da, oprti na razsodbo najvišjega sodišča, začno sami obstrukcijo. In tej obstrukciji slovenskih odvetnikov in slovenskih strank bi p. n. gospodje višjesodni svetniki gotovo ne kljubovali dolgo, že ker bi tega ne prenesla — blagajnica.

Sicer pa menimo, da je graško nadsodišče s svojimi sklepi proti ravnopravnosti prouzročilo že dovolj pohujšanja in že dovolj oškodovalo ugled justice ter da si bo dobro premislilo, predno bo začelo frivožno komedijo, katero nasvetuje „Tagespošta“, zlasti ker mora vedeti, da naposled vendar zmaga pravična slovenska stvar.

Hrvatje in Srbi.

Kratke opazke, katere smo dodali pozivu „Dubrovnik“, naj bi Slovenci posredovali mej razdvojenimi brati, dale so hrvatskemu rodoljubu povod, da nam je poslal zanimiv dopis, v katerem pojasnjuje razmerje mej Srbi in Hrvati, in kateri z veseljem prijavljamo. Dopis se glasi:

Zagreb, na Martinje 1898.

Ponukan sveobčim nesuglasjem i nesporazumkom na našem slavenskom jugu, lačam se pera bolnim srcem, da i ja rečem jednu o našem nesretnom srpskom hrvatskom sporu, a da u dvie u tri rieči spomenem nekoje od najglavnijih nesuglasica, koje sve većma otudjuju Hrvate od Srba.

Hrvati i Srbi jedan su narod, sa jednim te istim jezikom, te jednim te istim narodnim običajima. Ali zla ih je sudbina razdijelila već u najdavnijoj davini u dvie samostalne političke skupine — v dvie države, koje su se razvile i procvale početkom srednjega veka. Sveobći metež toga ludoga razdobja povjesti čovječanske nije dozvolio ni narodu hrvatskom i srpskom, da dodju do pravoga spoznanja jednake si narodne individualnosti, a da bude konfuzija jošte veća, nadoslje u to kobno doba i vjerski razkol. I tako dobiše i Srbi i Hrvati svaki svoju povjest; i jedni i drugi svoju povjest slavnu,

LISTEK.

Mia carissima!

Spisala Žiska.

„Jaz pa pojdem, zakaj ne bi šla!“ je dejala Milčeva Lenčka ter slabovoljno podila veliko kokljio s piščeti skozi večna vrata.

„Ne hodi, ti pravim“, ji je odgovarjala nje mati, ki je ravno zraven pri ognjišču stresala iz majhnega sajastega lonca krompir v skledo.

„Kaj boš hodila spakovat in razkazovat se pred ljudi, pa naj drugo poišče, saj je še dosti deklet v vasi.“

„Da, pojdem in pojdem, saj ni greh! Zakaj bi ne šla, petdeset krajcarjev dobim za tisti dve uri in še gledam lahko zastoj.“

„Stori kakor hočeš, saj pri tebitako ne izda lepa beseda. Povem ti, še žal ti bo jedenkrat, da nikdar ne slišiš ničesar,“ vzdihnila je mati dokaj trdo, postavila skledo s krompirjem na okno in jemala lonec zelja od ognja.

Leno so brenčale muhe po kuhinji, ta ali ona prilezla je k sledi, pa Lenčka odpodila je vsako z dolgim muhalnikom, s katerim je mehanično mahala po zraku.

Zdajci se je začul s ceste boben in krik otrok.

V hipu je spustila Lenčka muhalnik, skočila po svitlo ruto v hišo in pobitela venkaj.

„Dekle, reci, da te ne bo,“ je klicala še mati za njo, ona pa je že na pol na cesti trdovratno ponavljala: „Pa pojdem in pojdem!“ Na vaški cesti pa je jezдила fantastično opravljena tropa potujočih glumačev.

Pred njimi je jezdir suh, starikov mož, kateremu se je še na konju videlo, da je šepast. Precej za jim razvrstili so se drugi udje njegove slavne družbe: trije mladi Italijani, lepo dekle in nekaj otrok vsi opravljeni v lešno glumaško obleko. Njihovi konji bili so dokaj stari in grdi, pa to ni kar nič brigalo vaških paglavcev, ki so drli za zanimivo družbo.

Skoro na vsakem pragu pokazala se je kaka ženska postava in možki so hoteli odpirat okna.

Sredi vasi, kjer je stala šola in župnišče, kjer je bila žandarmerija in pošta in kjer je stala tudi županova hiša, vstavili so se trije jezdec in stari, šepavi vodja je v slabi slovenščini, s hripavim glasom naznanjal velečastiti in mnogoštevilni gospodi, preblagorodnemu prebivalstvu, da bode imel on, svetovnoznani Fernando Fabrijoleti, danes zvečer ob osmih čast predstavljati z vso svojo družbo žive podobe Kristovega trpljenja.

Slavno občinstvo je imelo kmalu priliko prepričati se o njegovi zmožnosti, ko se je v občo zadovoljnost uprizorila „Genovefa“ in ko so člani njegove družbe v treh večerih pokazali, kako da umevajo in poznavaajo svojo umetnost. Nocoj je sicer primoran popolniti svojo družbo z nekaterimi domačini, a zato nič manj ne upa, da bode z vprizoritvijo Kristovega trpljenja vsak presenečen. Vstopnina je nizka, sedeži fini in zato upa, da se prebivalstvo v polni meri udeleži nocojsne predstave.

Tako Fernando Fabrijoleti.

Zatem se je oglašil boben in cela karavana je odšla zopet venkaj iz vasi, kjer je na prostorni trati stal velik šotor in dva hišicam podobna voza potujoče glumaške drube.

Pred trato je stala na cesti Mihčeva Lenčka. Ko so prijezdili glumači, je stopila k njihovemu vodji, kratko dejala: „Zvečer pridem!“ in se obrnila nazaj proti vasi.

Nejevoljno je mati, stara vboga vdova, porinila skledo s krompirjem na sredo mize, šla še po zelje in počasi odmolila oče naš za svet žegen božji.

Tiho sta jedli ono opoldne mati, in hči, a Lenčka je vendar šla že ob sedmih iz hiše proti tratin iz vasi.

kojom se mogu ponositi. Ali neoboriva je historička istina, da je Hrvatska već početkom desetoga veka za kraljevanje svoga kralja hrvatske krvi Tomislava bila jedna od najjačih i najuglednijih država u Evropi, moćna i nepobjediva na kopanu i na moru, dočim je Srbija bila slaba i razrovana, te se je često puta utjecala možnim kraljevom hrvatskim. Tek četeri sto godina kasnije digno je Dušan silni Srbiju do vrhunca moći i slave, ali žalibože za kratko vrijeme. Ne potraja dugo, a Turci provališe u Evropu i stadoše osvajati Balkanski poluotok. Srbija po svom geografskom položaju bliža Turcima pade već g. 1389. nakon nesretne bitke na Kosovskom polju, gdje su se i Hrvati na srbskoj strani borili, i turski pše zagospodovaše nad nesretnom Srbijom, dočim vidimo još u šesnaestom vijeku hrvatske bane, gdje vladaju velikim dielom Bosne i brane korak po korak svetu zemlju hrvatsku proti osmanlijskoj bujici. I prodjose vjekovi u mukotrpnoj borbi Hrvata „za krst častni i slobodu zlatu“, a narod hrvatski, nazvan „predzidjem kršćanstva“, čsta i nikad se ne pokloni polumjesecu.

Istina je, Hrvatska je učinila historičku pogriješku, pa je nakon izumrća svojih kraljeva narodne dinastije izabrala svojim kraljem Kolomana, kralja ugarskoga (god. 1102), ali je stupila s Ugarskom samo u personalnu uniju. Koloman je krunjen u Biogradu na Jadranskom moru Zvonimirovom krunom, a i kasniji kraljevi ugarski krunisani i pomazani su napose hrvatskim kraljevima. A kad je izumrla kraljevska loza Arpadovaca, dovede slavni velmoža i ban hrvatski Pavao Šabić (isto pleme Šubićevo dobi kasnije od kralja Ljudevita I. grad Zrinj na Kupi i pridjev „Zrinjski“) iz Napulja Karla Roberta i okruni ga god. 1300. u Zagrebu kraljem hrvatskim, koga su i Magjari god. 1309 priznali svojim kraljem i okrunili ga u Budimu. I tako su Magjari, primiv god. 1309. hrvatskoga kralja Karla Roberta za svoga kralja, učinili ovo isto, što su učinili Hrvati god. 1102, izabrav Kolomana svojim kraljem. O kasnijih dokaza hrvatske državne samostalnosti navesti ću samo izbor Habsburgovca Ferdinanda I., kojega su Hrvati izabrali na saboru u Cetinju na samu novu godinu 1527. svojim kraljem sasvim neodvisno od Magjara, koji su ga već 15. decembra god. 1526. izabrali kraljem ugarskim. Istotako prihvatise Hrvati i pragmatičnu sankciju sasvim samostalno i to — prije Magjara.

Nabrojio sam ove nepobitne historičke fakte, da dokažem na kako zdravom i čvrstom temelju stoji hrvatsko državno pravo, koje švabsko-magjarsko izvrćanje nikada oslabiti ne može; a htjeo sam ujedno da dokažem, kako svaki sin, rođen na ovoj hrvatskoj grudi, treba da se digne na obranu i oživotvorenje toga našega svetoga prava. A gle, oni sinovi hrvatske zemlje, koji su grčko-iztočne vjere i hoće da budu samo Srbi, ne čuju ni da čuju o hrv. državnom pravu. Hrvati štiju njihovu pravoslavnu vjeru, i priznaju im plemensko ime Srba, ali moraju od njih zahtjevati, da budu politički Hrvati, i da se priznaju za državljane hrvatske, što ali Srbi ne čine.

Hrvati se ponose ćirilicom kao slovenskim pismom, i danas nema pismenoga Hrvata, koji ne bi poznao ćirilice; ali upliv zapadne kulture, a možda

To vam je bilo živo pred šatorjem šepastega Italijana; črnooko blede dekle pred vhomom je kćer, maj dovel hitro oddajalo listke in spravljalo desettice v predal male svoje mizice.

Prostor v obgrajenem „teatru“ — kakor je gospodar nazival skromni svoj šator — se je bil že napolnil, a vedno se je še gihalo zamazano temnorudeče zagrinjalo pri vhomu.

V prvi vrsti, na z rudečim blagom pogrnenih klopeh so sedeli stari, debeli vaški župnik, učitelj s svojo sprogjo, učiteljica, župan, poštar, ki je bil ob jednom tudi trgovec in mlada tenka poštna opraviteljica. Za to elito Boštanske vasi vrstili so se drugi kmetje, priletne žene, mladi fantje in dekleta.

Zadaj za velikim, obledelim zagrinjalom je vrtil nekdo instrument, s kakoršnim navadno hodijo stari invalidi okrog po vaseh. Tožno so se mešale te stare počasne melodije mej šepetanje in zgovarjanje množice.

Ker je bila zunaj temna, a jasna noč, potegnili so plachte, ki so tvorile streho raz drogov in zvezde so migljale doli na radovedne nestrpne ljudi. Dve veliki baklji sta za silo razsvetljali prostor.

(Dalje prih.)

i jasnija latinska slova odlučise, te se Hrvati danas žalibože služe većinom latinicom. Srbi nasuprot proglašuju ćirilicu srpskim pismom, i iztiču se ćirilicom samo iz separatističkih obzira; to vriedi osobito za hrvatske Srbe. Srbi imadu posebnu autonomiju svoje pravoslavne crkve, koju im Magjari otimaju, a svi opozicionalni krugovi hrvatski oduševljeno brane. Magjari su Srbe u Ugarskoj gotovo sasvim uništili i pomagjarili, a zna se kako si je Magjarska stvorila glavnim ciljem, da malo pomalo otme i Hrvatskoj sva njezina prava pa da stvori jedan jedinstveni magjar — ország, a ondu bi nestalo i nas Hrvata in Srba. Pa ipak su Srbi svi u taboru magjaronskom, i samo oni su krivi, da je moguća današnja magjaronska vlada u Hrvatskoj. U hrvatskom saboru imade preko trideset narodnih zastupnika Srba, koji su svi magjaroni, a nijeden nije opozicionalac. Svećenstvo srpsko je nesnosno do skrajnosti: ono je stvorilo srpsku vjeru, srpskoga Boga itd., dočim naše svećenstvo ne spaja narodnost s vjerom i nesluži se vjerom kao sredstvom za širenje narodne mržnje. Eto Vam za primjer našega velikoga biskupa Strossmayera, koji toliko radi za jedinstvo vjere i slogu naroda hrvatskoga i srpskoga. A gdje su srpski vladike?

Kako Srbi u Hrvatskoj i Slavoniji vjeru i vjerske obrede u političke svrhe izrabljuju, dokazuju i time, što kod javnih procesija nose narodnu srpsku zastavu kao crkvenu zastavu. Dok mi priznajemo i onim Srbima, koji su u Hrvatskoj rođeni njihovo plemensko ime, i dok mi priznajemo, da je jezik i hrvatski i srpski isti naš zajednički jezik, oni nama u našoj kraljevini Hrvatskoj poriču hrvatstvo i ne priznaju hrvatskoga jezika. Još do pred nedavno naš narod nije poznao plemenske razlike, pa bio on katoličke ili pravoslavne vjere i živio je u najvećoj slozi i ljubavi, tako da su katolici slavili zajedno s pravoslavcima, a pravoslavni zajedno s katolicima njihove blagdane, dok nisu srpski svećenici poučili svoje vjernike da su „srpske“ vjere i da sa „šokcima“ ne smiju imati ništa zajedničkoga. Evo naši ugledni pravaši Erazmo Barčić i dr. Fran Potočnjak stupiše na čelo pokreta za slogu Srba i Hrvata, i izdaju posebni list nadahnut tim duhom, a Srbi? Gdje su njihovi pobornici za slogu, koje li je srpsko glasilo koje zagovora i propagira bezobzirno hrvatsku srpsku slogu. Evo mi Hrvati, razkomadani u toliko djelova, pritišteni od Švaba, Magjara i Talijana, kojima se Srbi svagdje na naš zator pridružuju (n. pr. u Dalmaciji sklapaju s Talijanima koalicije proti Hrvatima, a u Hrvatskoj pristaju uz magjarone) mi pružamo ruku pomirnicu bratskomu narodu srpskomu, koju ali on ne čuje; da prihvati pod drugim uvjetom, nego da se odrekne našega imena, naše prošlosti i našega državnoga prava. Magjari su dosta lukavi te uvideše već odavna, da svadja srpsko-hrvatska jača i širi njihovu moć, i zato su si znali pridobiti Srbe u Hrvatskoj, koji su im danas u svojoj mržnji proti Hrvatstvu sliepo orodje za ostvarenje jedinstvene magjarske države. Pa može li se onda nama zamjeriti, da se borimo proti Srbima, koji se evo složiše s našim najljućim neprijateljem da nas unište, pa ma oni i sami kraj tega propali?!

Kad čovjek sve to promisli, morao bi upravo zdvojiti. Ali žilavost našega naroda, koji se je kraj tolikih svojih muka i jada ipak uzdržao, te nadalje probudjena narodna svijest jamče nam, da jošte nije kucnuo naš posljednji čas. Mi ćemo se udržati — ali čemu da trošimo naše sile u nesretnoj bratskoj borbi, kad bi se tako složili u bratskoj ljubavi!

Evo mila braćo Slovenci, to Vam je stanje naše borbe, uzrok srpsko-hrvatskoga spora. Dodjite, budite nam posrednici i pomiritelji, ali proučite dobro naše odnošaje i ne zahtjevajte, da se odrekemo naših svetinja!

Rodoljub.

Ob sebi je umevno, da smo drage volje pripravljeni, priobčiti tudi pojasnila od srbske strani, saj treba čuti oba zvona, da se spozna resnica.

V Ljubljani, 14. novembra.

Chlumecky - Auerspergovo ministerstvo? „Grazer Volksblatt“ piše: Klub katoliške narodne stranke se je bavil v zadnji seji z nagodbenimi predlogi in s položajem. Stvar je takale: Ako se većina vzdrži, ostane vlada, če bi se morala tudi nagodba vsled obstrukcije napraviti na temelju § 14., da, če bi se tudi morala spremeniti ustava. Ako pa desnica ne vstraja, mora vlada iti in Chlumecky ter Auersperg že čakata trenutka, da nastopita vlado. Zato gospodje na levisi nočejo delati

obstrukcije, če tudi so jo v Gradcu zaupniki sklenili. Prav zato pa bi bila največja politična neumnost, če bi zapustila nemška katoliška stranka većino v tem času, ker bi pomogla le liberalcem na krmilo. Ti bi prav radi glasovali za nagodbo, če bi le mogli dospeti do gospodstva. „Neue Fr. Presse“ trdi, da je grožnja z liberalno-veleposestniškim ministerstvom prazna, ter da hočejo nemški klerikalci le opravičiti se, ker vztrajajo na desnici.

Obstrukcija na Ogerskem se nadaljuje. V zadnji seji je branil vlado posl. Christoffy, ki je dokazoval, da je Banffyjevo ministerstvo na istem stališču kakor je bil Deak. — V Velikem Varadinu je sklical Koloman pl. Tisza v družbi s svojim sinom, grofom Štefanom Tiszom volilen shod, na katerem je ostro pobijal obstrukciju v parlamentu. Priznal je, da je delal svoj čas tudi on obstrukciju, ki ni bila umestna, da si ni bil radi nje v nevarnosti državni red. Sedaj pa se gre za to, ali naj se vlada Ogerska brez parlamenta in brez zakonov. Zato treba obstrukciju imenovati zločin proti domovini. Svoboda v besedi in v tisku bi zagovarjal govornik vsak čas ter jo branil s krvjo. Toda svoboda govora ne sme biti prazno brbljanje, ki krade le čas; in svoboda tiska ne sme biti kradenje časti in opravljanje. To vse dela obstrukcija. Shod je sprejel predlog, ki obsoja obstrukciju v sedanjem hipu, ko se gre za ustavo.

Bolgarija. V bolgarskem sobranju je govoril ministerski predsednik, dr. Stojlow, ter dokazoval, da živi Bolgarija v dobrih, odkritosrčnih in lojalnih razmerah z vsemi državami. Vprašanje emigrantov se je rešilo; počasi pa zato, da se niso razburjali duhovi. Obisk kueza v Peterburgu je kronal stremljenje po spravi z Rusijo, s katero ima Bolgarija najbolje in najodkritosrčnejšo razmerje. Da bi delovali ruski konzuli v Macedoniji, ni resnica. Tudi ni istina, da je bolgarska politika popustljiva. Trgovinske zveze z Avstro-Ogersko in z drugimi deželami nudijo Bolgariji velikih dobičkov. Da je politika sedanje vlade plodovita, dokazuje že samo to, da je knez priznan, da so sklenili trgovinske pogodbe, da se podaljšajo železniške proge, da imajo Bolgari v Macedoniji 4 škofo in 7 trgovskih agentov. Pri naklonjenosti sultana je pričakovati, da se doseže še marsikaj.

Cesar Viljem II. se vraća iz orijenta zopet domov. Del cesarskega spremstva je odpotoval preko Carigrada v Nemčijo, cesar in cesarica pa se peljeta preko morja „incognito“. Zapuščajoč Damask je poslal Viljem II. sultanu brzojavko, v kateri se mu z najtoplejšimi besedami zahvaljuje za sprejem in za vse dokaze prijateljstva. Bivanje v Carigradu in Palestini ostane mu nepozabno ter je utrdilo že prej veliko prijateljstvo za zmeraj. Sultan se je brzojavno zahvalil ter želel cesarju in cesarici srečen pot.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. novembra.

— (Le mirno kri!) „Edinost“ je v soboto priobčila gostobeseden članek, kateremu se na prvi pogled pozna, da ga je narekavala — jeza. To jezo je prouzročil „Učiteljski Tovariš“, ki se je kakor „Popotnik“ odločno zavzel za primorsko učiteljstvo. „Edinost“ zavrača z veliko ogorčenostjo „Tovariševo“ očitjanje, da primorsko časopisje glede na izboljšanje učiteljskih plač v Primorju ne izvršuje svoje naloge, ampak še celo nasprotuje opravičenim učiteljskim prošnjam, češ, da „Tovariš“ vedoma piše in opetuje neresnico. Nam se zdi, da „Tovariš“ ni storil primorskemu časopisju nikake krivice. Res je sicer, da sta „Edinost“ in „Soča“ v principu sežizrekla za zvišanje učiteljskih dohodkov res je pa tudi, da se je primorsko časopisje — in to sta „Soča“ in „Edinost“ skupaj — izreklo za regulacijo plač na način, kateri je naredil tak utis, kakor če se Fran Coronini izreče za narodno ravnopravnost, utis, kakor da nasprotujeta opravičenim učiteljskim prošnjam. Ta utis je toliko naravenjši, ker se je primorsko časopisje glede goriških učiteljskih plač izreklo le pogojema v prid učiteljev, le pod pogojem, če se ustanovi dež. šolski zaklad. Z ozirom na to je naše mnenje, da nima „Edinost“ vzroka, vzdihovati o gonji proti nji, ker „gospoda v Ljubljani“ ni storila drugega, kakor da je konstatirala suho dejstvo. Prav tako neosnovano, kakor jeremijada o gonji je tudi podtikanje, da je „Učiteljski Tovariš“ Herostrat, ki pozivlje na revolucijo, ker je zapisal stavek „Goriško učiteljstvo se

je pokazalo samozavestno in odločno v boju za kruh, istrsko učiteljstvo postopa pa bolj bojazljivo in obzirno pred svojimi gospodarji." Vsak treznomisleč človek mora priznati, da je ta stavek naperjen proti isterskim poslancem v celoti, to je proti deželnemu zboru, samo „Edinost“ ni tega spoznala, ampak trdi, da je „Tovariš“ ščuval na preziranje slovanskih poslancev istrskih. Ne bomo rekli, da je pri tem imela zloben namen ali vsekako je stvar nelojalno zasukala. Deželni zbor istrski ni še ničesar storil za učiteljstvo in kaže se, da tudi nima volje kaj storiti, a učiteljstvo vzlic temu postopa jako pohlevno in obzirno napram tistim, katere je v celoti smatrati za gospodarje dežele. To je „Učiteljski Tovariš“ konstatoval, to je tudi nepobitna resnica, a kar je „Edinost“ izvajala iz „Tovariševih“ besed, so zgolj podkpanja. Tudi drugih dolžitev je v „Edinosti“; „Gospodi v Ljubljani“ se očita, da je postavila goriške poslance v krivo luč. S čim neki? Ali morda z reservo, s katero smo govorili o deželnem šolskem zakladu goriškem? Ustanovitev tega zaklada je upravno-tehnično in finančnopolitično vprašanje, ki je le rahlo in le posredno v zvezi z regulacijo učiteljskih plač in je le obzirnost od naše strani, ako te stvari ne pretresamo natančneje, kakor je tudi le obzirnost, ako ne reagiramo na očitjanje, da delamo zmešnjavo glede abstinence. Z ozirom na to je le smešno, ako grozi „Edinost“, da izda parolo „proč od Ljubljane“ in je smešna samo njena bombastična trditev, da se iz Ljubljane rušijo stebri, na katere je oprta eksistenca primorskih Slovanov, zločnost, spoštovanje do voditeljev, objektivnost v presojanju delovanja javnih organov itd. itd. Kar groza nas prešinja, kaka hudodelstva smo storili, ker smo zahtevali, naj istrski in goriški poslanci nemudoma store vse, kar treba, da se regulirajo učiteljske plače. O paroli „proč od Ljubljane“ utegnemo še govoriti, izjavljamo pa že zdaj brez ovinkov, da nas tudi take grožnje ne odvrnejo od potezanja za pravično stvar primorskih učiteljev.

— (Repertoar slovenskega gledališča.) Izmej slovanskih oper se ni priljubila poleg „Pro-dane neveste“ nobena opera tako naglo kakor Moniuszkova „Halka“. Pristno slovanska glasba v zvezi s slovanskim milienjem ter z veledramatično, tragično snovjo je neodoljivega upliva na vsakega poslušalca. Ta prelepa opera se bo pela jutri, v torek, zopet, in predstava bo tolikanj zanimivejša, ker nastopita v njej dve novi ženski moči, gđe Stropnická kot Halka in gđe Štastná kot Zofija. Gg. Fedyczkowski in Zirkelbach pa sta zopet aranžirala poljsko mazurko in polonezo. Ker so razen tega vsi kostumi narodni, bode „Halka“ mej najzanimivejšimi opernimi predstavami tekoče sezone.

— (Slovensko gledališče.) V soboto so igrali „Vojno v miru“, veseloigro G. pl. Moserja in Fr. pl. Schönthana, ki nam je že znana že iz predlanske gledališke sezone. „Vojna v miru“ je prav dobra veseloigra, ob kateri se človek izvrstno zabava. Da pa ta igra dobro uspe, je treba spretnih, razumnih in finih igralcev, ki morajo zlasti paziti, da so nastopi točni. V soboto so igrali naši igralci in naše igralke vsak zase dobro, nekateri prav dobro, a da bi se „Vojna v miru“ v celoti popela do lepšega uspeha, bi bili potrebni morda še dve skušnji na odru in nekaj več pazljivosti in epicijenta in g. režiserja. Poročnika pl. Reifa je igral gosp. Inemann s toliko prirodnostjo v govoru in igri, da nas je znova osvedočil o vsestranosti svoje igralske umetelnosti, ter da je dosegel najpopolnejši uspeh. Heindorfa je igral g. Prejac, ki je dobro rešil svojo nalogo. G. Vl. Housa je bil v igri in maski docela ugoden svetovalec Henkel, imeniten general čudne uniforme je bil g. Verovšek, eleganten zdravnik Schäfer je bil g. Danilo, prav posebno sta nam ugajala g. Deyl kot lekarnik in g. Fr. Lovšin kot poročnik Kurt. Obema gospodoma moramo izreči za izborni igranje posebno pohvalo. Izmej ženskih ulog nam je najbolj ugajala gospa Polakova kot Ilka. Bila je dražestna, ognje-vita Ogerka, ki je v veselih in resnih momentih kipeče jezice dosegla najlepše uspehe. Jako nam je ugajala gospa Danilova kot elegantna gospa Matilda ter gđe. Ogrinčeva kot Amalija Hiller. Prav ljubka je bila gđe. Slavčeva v ulogi Elze Heklove, nje lasulja pa je bila vendarle presvetlorumena. Zadoščala bi tudi gđe. Bitenčeve, ki je igrala Zofijo, mnogo bolj, da ni zatajila onih let, ki jih zahteva uloga. To napako smo že večkrat opazili, da se branijo nekatere igralke starega lica in sivih las. A to neopravičljivo bojazno pred starostjo, ki jo hoče igrati, moramo najstrožje grajati. S takimi rečmi se lahko skvari harmonijski vtisk. Manjše uloge so dobro rešili gđe. Vračko, gđe. Bergant, gg. Polasek in Fedyczkowski, ki je bil vsekako nekoliko — pregrd. Kakor rečeno: vsi so se resno

potrudili za svoje uloge, da so zaslužili, da bi jih gledalo mnogobrojnejše občinstvo nego v soboto, ko je bilo gledališče imenitno — prazno! — a —

— (Iz uradniških krogov) se nam piše: Kakor znano se je že v prvi polovici letošnjega leta pri vsih državnih uradih cele Avstrije uvedel nedeljski počitek, edino finančne uprave uradniki na Kranjskem niso deležni te dobrote. Dotično poročilo je pač šlo že meseca maja na Dunaj, a kje leži zdaj, to Bog zna. Bi li ne bilo umestno, da bi jeden naših državnih poslancev vprašal g. fin. ministra, kaj so vendar pregrešili fin. uprave uradniki na Kranjskem, da se jim še zdaj ne da to, kar imajo vsi uradniki v Avstriji že zdavnaj?

— (Slovensko drsališče.) Naprošeni smo priobčiti naslednje: Lansko leto se je že čez mero govorilo o slovenskem drsališču. Ker pa je bila zima mila, osobito pa, ker se je jelo šele o Božiču graditi, se sploh izgotovilo ni. Letos smo še na slabšem. O slovenskem drsališču na dirkališču se niti ne govori. Na stotine slovenskih drsalcev pa niti nimajo svojega drsališča! Pač bi se lahko tudi v tem oziru Slovenci malo bolj zavedali in potrudili. Sedaj je najugodnejši čas! Ne pa o Božiču, ko zmrzuje. Tedaj na delo!!

— (Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“.) Ker je bilo vodstvo „Gasbene Matice“ tako prijazno in je prelozilo koncert na nedeljo, naznanja se členom kluba, da se pričena za saboto 19. t. m. naznanjen jour fixe že ob 8. uri zvečer.

— (Odbor čevlarske zadruge) nam piše: Slavna vodstva mestnih ljudskih šol so naročila pri čevlarski zadrugi napravo obuval za revne šolarje in šolarice v skupnem znesku 520 gl. Delo je zadruga jednako razdelila mej 20 mojstrov. Zadruga se toplo zahvaljuje vsem slavnim vodstvom in še posebno g. nadučitelju Maierju za ta dokaz naklonjenosti in prosi, naj bi se nanjo v tacih slučajih ozirali tudi drugi zavodi, ker izvrši naročila za isto ceno in jednako dobro in solidno kakor prisilna delavnica.

— („Martinov večer“ v „Narodnem domu“.) Društvo „Ljubljana“ in tamburaški klub „Zvezda“ sta priredila sinoči v „Sokolovi“ dvorani zabavo „Martinov večer“ z jako lepim vzporedom, ki pa se je izvajal, žal, pred napol prazno dvorano. Petje je vodil g. prof. Grbić ter žel s svojimi zbori mnogo priznanja. Tudi „Zvezda“ je tamburala pridno.

— (Martinov večer „Slavca“) vršil se je včeraj jako živahno. Prostori gostilne pri „Virantu“ bili so že ob 8. uri dubkom polni, tako, da je moralo veliko ljudi oditi, ker ni bilo prostora. Neizogibna Martinova gos, orjaške velikosti, dala je povod obilnemu smehu, ker je, dasi ne pevka, mej petjem pošteno kričala, ter povzila lep kos slučajno nezažgane Martinove štruce. Pevske točke izvajale so se z znano preciznostjo, posebno ugajal je zbor „Za goru“ (bariton in tenorsolo gg. Rus in Lumar) ter obilo smeha provzročil šaljivi zbor „V naravi“. Ob veselem tamburanju bratov Hrvatov, večinoma členov društva, pričel se je živahen ples, kateri je trajal do pozne ure v noči. G. Rozman je pa tudi v vsakem oziru gostom postregel, bodisi z jedjo, kakor s pijačo.

— (Napad.) Neznani človek je sinoči v Zvonarskih ulicah napadel nekega izvoščka in ga zabodel v vrat, potem pobegnil.

— (Mila jesen.) Prijatelj našega lista nam je poslal iz Rakeka kolekcijo živih metuljev in muh.

— (Darilo.) Občina vrhniška je za spomenik cesarja Franca Jožefa I. v Ljubljani v zmislu sklepa županskega shoda ljubljanskega dovolila prispevek 200 goldinarjev.

— (Imenovanje.) V Idriji so imenovani višji fužinski upravitelj g. Karol Mitter rudniškim svetnikom, inženier g. Karol Svoboda strojnim inspektorjem, fužinski upravitelj g. Alojzij Zdráhal višjim fužinskim upraviteljem, rudniški upravitelj g. Teodor Sternberger višjim jamomercem in inženerski pristav g. Jaroslav Šotola strojnim inženierjem. — Fužinar g. Fran Gostiša v Celju je imenovan fužinskim upraviteljem.

— (Iz Št. Petra na Krasu) se nam poroča: Čuje se, da namerava pošto ravnateljstvo poslati v Št. Peter — italijanske poštne uradnike. Svetujemo sl. ravnateljstvu, naj tega nikar ne stori, ker bi se laškim uradnikom uprli z vso odločnostjo.

— (Šolski dom v Gorici.) Te dni so laški listi raznesli vest, da je posebna komisija razpodela starše in otroke, ki so čakali otvoritve šolskega doma. Ta vest, katero smo naznanjali vire zabeležili tudi mi, se reducira na to, da je dotični dan prišla neka magistratna komisija in ukazala sneti slovensko zastavo. Ob enem s to so se snale tudi druge.

— (Ravnopravnost na Primorskem.) Tržaško državno pravdnštvo je proti Slovencem, katere toži radi protitalijanskih izgrediv, vložilo samo laške obtožnice.

* (Luchenijeva ječa) je 20 stopnic globoko v zemlji ter nima nikakega okenca. Samo v zgornjem delu težkih železnih vrat je nekaj lukenj, skozi katere prihaja zrak v ječo. Razun spletene slame, katera bo služila morilcu po dnevi za stol, po noči za postelj, ni nobene stvari notri. V tej ječi bode prebil Lucheni prvih šest mesecev; smel bo le vsakih 14 dnij za jedno uro na zrak.

* (Samoumor na dan poroke) Na Dunaji se je pred nekaj dnevi smrtno nevarno obstrčil zlatar Gustav Altgrübel, in sicer na dan svoje poroke. Ko so že hoteli svatje v cerkev, iskali so ženina ter ga našli smrtno ranjenega. Vzrok temu činu je baje strah pred zakonom in pa slabe denarne razmere.

* (Iz osvete) 12. novembra je prišla v justično palačo v Parizu gospa ter ustrelila dvakrat na preiskovalnega sodnika Boursija. Ranila ga je samo na levi čeljusti, tako da bode kmalu okrevale. Gospa, katero so takoj zaprli, je 38letna J. Hinque, katera se je hotela nad sodnikom maščevati, ker ni bil pravičen napram njenemu očetu.

* (15 milijonov poneverili) V Parizu je poneverilo 30 znanib, jako uglednih oseb, mej njimi tudi bivši poslanec, vrednostnih papirjev in denarjev, vrednih nad 15 milijonov goldinarjev. Ogoljufali so interese fahirane banke „Garantie Foncière“.

Književnost.

— Nova nada. Zbornik zabave i pouke. Knjiga III. Svezak 2. Izdao Andrija Milčinovič. Sadržaj: Zagovor. B. Potočan. — Sonet. Z. — Nihče ni vedel. Bogomila — Gazele. (I. II.) Z. — Idile. (I. II. III.) V. S. Fedorov. — Leta. Jandrin. — U sumračju. Narčiz. — Zadnji cvijetak. Jandrin. — Dva groba. Petraška. — Na vašaru J. Grgačev. — Drug za drugim. Fran Košak. — Pro deo! Branislav Vinkov. — Zapreka. Stranjski. — Brandes. Našič. — Sôlobni slikarji in kiparji slovenski. Fran Košak. — Reforma srednje škole. M. H. — Mlada Hrvatska. (Prodja knjiga i djaci.) — Mlada Slovenska. (O naših ženskih pripravnicah.) — Od uredništva. — Literarna kronika. (Dubrovačke elegije. — U ohranu hrv. umjetnika. — Pobjeda kriposti. — Biserjola. — Savka.) — Kazališna kronika. (Frankopan. — Tajnik i kuhač. — Truli dom. — Najstarija kći. — Tajga.) — Pabirci. Brandes: Poljska. — Max Nordau. — Zolin „Pariz“.)

Telefonična in brzopjavna poročila.

Dunaj 14. novembra. V zadevi ravnopravnosti slovenskega jezika pri graškem nad sodišču ujerazsodilo najvišje sodišče v seji takozvanega plenissimassenats, v navzočnosti vseh senatnih predsednikov in dvornih svetnikov, izvzemši predsednika Stremayra, kateri je tako bolan, da se seje ni mogel udeležiti. Razsodba najvišjega sodišča ima vsled tega principijalen, da, legislativni ričen pomen in so radi tega piškava izvajanja včerajšnje „Tagespošte“, kakor da je razsodba samo konkretnega pomena.

Dunaj 14. novembra. Ministerski svet je imel danes pod predsedstvom grofa Thuna sejo.

Dunaj 12. novembra. Poljski klub je imel tajno sejo, v kateri se je posvetoval o nagodbi in je določil govornike za razpravo o njej v plenumu. Isto tako se je bavil v tajni seji z iztiranjem Poljakov in Čehov iz Nemčije. Začetkom seje je Jaworski omenil dvoboja Gnięwoszu-Wolf in je klub sklenil izreči posl. Gnięwoszu pismo zahvalo, da se je zavzel za obrambo časti poljskega naroda.

Dunaj 14. novembra. Včeraj se je zopet jedenkrat pokazalo, kako silno sovražijo Lueger in njegovi krščansko socialni trabanti vse, kar je češkega. V mestni hiši se je vršilo zborovanje socialno-demokratskih krojačev. Lueger jim je dal prostore s pogojem, da se mora na shodu izključno samo nemški govoriti. Nekateri udeležniki shoda so hoteli češki govoriti, a prepovedalo se jim je to, vsled česar so nastali škandali.

Dunaj 14. novembra. Nemška napredna stranka priredi dne 8. decembra v Brnu strankarski shod, kateri je naperjen proti shodu nemških nacionalcev.

Dunaj 14. novembra. Avstrijska ladja „Frundsberg“ je prišla v Kijaočao, kjer ostane dva dni in odkoder odide v Šanghaj.

Budimpešta 14. novembra. Poslanec Ivanka namerava v zbornici prečitati zaupno pismo, katero je ministerski predsednik pisal trgovinskemu ministru in v katerem je zahteval, naj se neki inženier premesti. Pismo je bilo ukradeno. Doslej še ni pojasnjeno, kako je

prišlo v roke posl. Ivanke, pač pa je policija prišla tatu na sled.

Kaneja 14. novembra. Zadnji turški, častniki, vojaki in uradniki so zapustili Kreto.

Kaneja 14. novembra. Ustaši so izjavili, da odlože takoj orožje, čim pride princ-guvernir na Kreto, kar se zgodi že tekom prihodnjih dni. Tu se delajo priprave za sijajen sprejem. Občina je na predlog admiralov določila za okrašenje mesta 4000 frankov.

Pariz 14. novembra. Vest, da je Dreyfus umrl, se uradoma dementuje.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 11. novembra: France Pristavc, zasebnega uradnika sin, 17 mes., Konjušne ulice št. 2, voda v glavi.

Štev. 23. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 885.

V torek, dne 15. novembra 1898.

HALKA.

Opera v 4 dejanjih, iz poljščine prevle Podravski. Vglasil Stanislav Moniuszko. Kapelnik g. Hilarij Benisek. Režiser g. Josip Noll.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek ob 7,8. uri. Konec po 10. uri.

Pri predstavi sodeluje orkester c. in kr. pešpolka št. 27.

V petek, dne 18. novembra: „Halka“. Opera Stanislava Moniuszka.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

November	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm v 24 urah
12.	9. zvečer	739,2	8,5	brezveetr.	jasno	0,0
13.	7. zjutraj	738,7	7,8	sl. svzh.	megla	
	2. popol.	739,0	14,3	sr. jzah.	jasno	
14.	9. zvečer	740,4	7,1	sl. jzah.	jasno	0,0
	7. zjutraj	742,3	9,3	sl. jug	oblačno	
	2. popol.	742,3	11,5	sr. vzhod	oblačno	

Srednja temperatura sobote in nedelje 10,2° in 9,7°, sa 5,8° in 5,6° nad normalom.

Dunajska borza

dne 14. novembra 1898.

Skupni državni dolg v notah	100	gld.	95	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100		80	
Avstrijska zlata renta	119		65	
Avstrijska kronska renta 4%	101		35	
Ogerska zlata renta 4%	119		60	
Ogerska kronska renta 4%	97		85	
Avstro-ogerske bančne delnice	911		—	
Kreditne delnice	353		50	
London vista	120		60	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58		95	
90 mark	11		78	
90 frankov	9		54 1/2	
italijanski bankovci	43		90	
C. kr. cekini	5		68	

Št. 392/Praes.

Razglas.

(1772—1)

Pri podpisnem magistratu razpisuje se služba

stražniškega vodje

z letno plačo 600 gld., eventuelno služba policijskega nadstražnika z letno plačo 500 gld., ali služba policijskega stražnika z letno plačo 450 gld.

Te službe so stalne in dobivajo nameščeni tudi naturalno obleko, obutev in dejalnostno priklado, ki znaša 10% plače dotičnega plačilnega razreda.

Prošnje za te službe je vložiti pri podpisnem magistratu

do 30. dne novembra t. l.

Prošnje, katera mora biti pravilno kolekovana s prilogami vred, spiši prosilec sam in jej prideni krstni list, zdravniško spričevalo in izkazilo o posebni sposobnosti za službo, o znanji slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi in pa o doznanjem vedenji in službovanji, oziroma poslovanji.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 11. novembra 1898.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse

Filijala za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefsplatz

št. 1, v hiši društva.

št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dne 31. decembra 1897 kron 159.947.578—
Letni dohodki na premijah in obrestih dne 31. decembra 1897 28.823.375—
Mej letom 1897 je društvo izpostavilo 7468 polic z glavnico 67.331.352—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge, daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani, vila nasproti „Narodnemu domu“
pri Gvidonu Zeschko-tu. (1771—1)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Zahvala.

Globoko ginjeni po mnogobrojnih dokazih iskrenega sočutja povodom smrti naše ljubljene soproge, oziroma matere in stare matere, gospe

Pavle Martinak roj. Arcé

za darovane lepe vence in za mnogoštevilno spremstvo k zadnjemu počitku izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najpriskrnejšo zahvalo, sosebno še slavnemu „Slov. trgovskemu pevskega društvu“ za ginjačo petje.

V Ljubljani, 13. novembra 1898. (1777)

Rodbina Martinak.

Jako pripravna soba

se odda takoj ali s 1. decembrom na Miklošičevi cesti št. 8. (1775—1)

Dobro ohranjene

stelaže za branjarijo

se kupijo. (1776—1)

Ponudbe do 18. t. m. na upravnistvo tega lista.

Proda se hiša

v kateri se nabaja prodajalnica, gostija in prodaja tobaka, po ugodni cen. Pogoje naznani posestnik J. C. Demšar v Železnikih. (1734—4)

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da prevzemam in izvršujem točno naročila na

kavo, čaj, olje, riž, makerone, delikatese, sadje, ribe, vina i. t. d.

Pošiljatve v omotih po 5 kil oddajam po pošti, one od 30 kr. naprej pa po železnici s povzetjem.

Take pošiljatve se izplačajo vsakomur, posebno p. n. **krčmarjem, družinam** in onim, ki rabijo za dom različne jestvine ali žele o raznih prilikah nabaviti si specialitete, katerih se na deželi ne dobi, ali pa le zelo drago, n. pr.

morske ribe in rake, sveže sadje, fino olje i. t. d.

Glavni moj namen je razpošiljati dobro blago in po niski cen.

Cenike razpošljam radovoljno in brezplačno.

Za p. n. gg. trgovce imam poseben cenik in zamorem dajati po tako nizkih kupih, da se ne bojim konkurence. (637—29)

Tudi sprejemam zastopstva in vsakojaka posredovanja.

Z odličnim spoštovanjem udani

Ernest Pegan

v Trstu, v ulici San Francesco št. 6.

Ces. kr. avstrijske državne železnice

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga des Trbiž
Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetter na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lenc-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregence, Curih, Genevo Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevic, Plzen, Marijine, vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga iz Novo mesto iz v Koševje.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. dopoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiž.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Ausse, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lenc-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. dopoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novo mesta in Koševja.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. dopoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. dopoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 min. zvečer, zadnji samo ob nedeljah in praznikih v oktobru. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih v oktobru. (1044)

Več dobro ohranjenih in trpežnih vinskih sodov

od 100 do 400 litrov proda Štefan Klun, Žabjak št. 9. (1751—3)

Dobro upeljana

branjarija

se odda.

Več pové A. Kališ a posredovalni zavod, Jurčičev trg, Ljubljana. (1773—1)

Prodajalno

v Št. Rupertu pri Mokronogu na Dolenjskem; z 2 sobama, kuhinjo in skladiščem se odda v najem s 1. januarjem 1899.

Naslov pove upravnistvo „Sl. N.“ (1632—2)

Knjigotržni kolporterji

lahko jemljejo seboj lep umetniški predmet. Ponudbe pod šifro „Verdienst 4623“ Rudolf Mosse, Dunaj. (1774)

L. Schwentner

knjigotržec

v Ljubljani, Dvorni trg št. 1

naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne tevilke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, ki so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“.

Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.
„**Ljubljanski Zvon**“, letniki II., III., V., VI., broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII. in VIII, broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.; — letniki od IX. do XVIII., broširan à 4 gld. 60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.
Zbirka zakonov I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.
Zbirka zakonov II. Kaz. pravni red, vezan à 2 gld. 80 kr.
Zarnikovi zbrani spisi I. zvezek, broširan à 50 kr.
Dr. Nevesek do: „**4000**“. Povest, broš. à 50 kr.
A. Askerc: **Islet v Carigradu**, broš. à 20 kr.
Turgenjev: **Otel in sinovi**, Roman, broširan à 50 kr.
— **Štiri novele**, broš. à 20 kr.

Beneš-Třebizsky: **Blodne duše**. Roman, broširan à 70 kr.
Lefebvre: **Pariz v Ameriki**, broširan à 50 kr.
Stat nominis umbra: **Časnikarstvo in naši časniki**, broširano à 40 kr.
Tolstoj: **Knez Serebrjani**. Roman, broširan à 70 kr.
— **Dva romana**, broširano à 70 kr.
Jelinek: **Ukrajinske dume**, Povest, broš. à 15 kr.
Halévy: **Dnevnik**, broširan à 15 kr.
— **Razne pripovedke**, broširane à 40 kr.
— **Dve povesti**, broš. à 25 kr.
Theuriot: **Undina**. Povest, broš. à 20 kr.
Souvestre: **Vilenski brodnik**. Povest, broš. à 15 kr.
Jurčič: **Listki**, broš. à 15 kr.
— **Gregorčičev kritikom**, broš. à 30 kr.
Avstrijski patrijot: „**Parteiwesen der Slaven**“, broširano à 50 kr.

L. Schwentner sprejema in oskrbuje naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.